

OSAKASKUNNAN VUOSIKOKOUKSET ETÄNÄ? – TOIMINTAOHJE SYKSYLLE 2021

Koronaepidemian johdosta asetettujen rajoitusten purkaminen etenee vauhdikkaasti. Yleisötilaisuuksia koskevat kokoontumisrajoitukset ovat päättyneet 1.10.2021 ja valtakunnallinen etätyösuositus päättyy 15.10.2021. Osakaskuntia koskeva poikkeuslaki on voimassa edelleen 31.12.2021 saakka.

Etäkokous on mahdollista järjestää osakaskunnassa ilman sääntömainintaa edelleen 31.12.2021 asti poikkeuslain nojalla. Etäkokousten osalta todettakoon, että ns. ”sataprocenttista” etäkokousta tulisi välttää. ”Sataprocenttinen” etäkokous voi eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön mukaan johtaa osakkaiden yhdenvertaisuuden loukkaamiseen, koska osakkaiden tekniset ja tiedolliset kyvyt osallistua kokoukseen voivat vaihdella suuresti.

Viime kädessä kokousta on voinut lykätä kokoontumis- ja liikkumisrajoitusten purkamiseen asti, jos etäkokousta ei ole ollut mahdollista järjestää. Vaikka sinänsä valtakunnalliset kokoontumis- ja liikkumisrajoitukset on purettu, on kuntatasolla edelleen mahdollista asettaa rajoituksia kokoontumisille siten, että tosiasiallinen mahdollisuus esimerkiksi kokoustamiseen osakaskunnan tutuissa tiloissa ei ole mahdollista. Mikäli osakaskunta ei pysty pitämään etäkokousta ja lisäksi sen sääntömääräisen kokouksen pitämistä rajoittaa kokoontumis- tai liikkumisrajoitukset, voi se siis edelleen lykätä kokouksen pitämistä rajoitusten päättymiseen asti.

On huomattava, että osakaskunnan kokouksen järjestäjää koskee edelleen tartuntatautilain 58c §:n määräykset terveysturvallisuudesta. Kalatalouden Keskusliitto suosittelee, että osakaskunnan kokouksen järjestäjä perehtyy pykälän sisältöön. Tartuntatautilain 58c §:n sisältö koskee muun muassa osallistujien mahdollisuutta käsien puhdistamiseen ja mahdollisuutta riittävään etäisyyden ylläpitämiseen. Kyseinen pykälä on voimassa 31.12.2021 asti.

Kalatalouden Keskusliitto suosittelee, että osakaskunnat ottavat terveysturvallisuuteen liittyvät vapaaehtoiset näkökohdat lisäksi huomioon järjestäessään kokouksia fyysisesti. Esimerkiksi maskien käyttö on edelleen suositeltavaa, mikäli runsaasti ihmisiä oleskelee samoissa tiloissa. THL:n internetsivuilla (www.thl.fi) voi tarkastaa ajankohtaiset suositukset.

Alla ohjeet etäkokouksen järjestämistä varten:

1. Hoitokunta päättää, missä ja milloin kokous pidetään. Kokouksella on oltava myös fyysinen paikka, vaikka osallistuminen etänä sallitaan. Varmistetaan että kokouspaikalla on toimiva nettiyhteys.
2. Kokouskutsu lähetetään osakaskunnan sääntöjen mukaisella tavalla, mutta kutsussa edellytetään, että osakkaan on ilmoitettava etukäteen, osallistuuko paikan päällä vai etäyhteydellä.
3. Etäyhteydellä osallistuvien on ilmoitettava myös sähköpostiosoitteensa sekä mitä kiinteistöä hän edustaa kokouksessa ja edustaako omaansa vai onko valtakirjaedustus. Selkein on kiinteistötunnuksen ja nimen ilmoittaminen. Etukäteisilmoittautumiset kerätään hoitokunnan jäsenen tai kokousjärjestelyjä ostopalveluna tarjoavan tahon sähköpostiin.
4. Tarkistetaan etukäteisilmoittautuneiden äänioikeus ja selvitetään mahdolliset epäselvyydet.
5. Linkki etäyhteyteen lähetetään etukäteen ilmoittautuneille etäosallistujille. Kokoukseen varataan mukaan kannettava tietokone, josta löytyy kamera, mikrofoni ja kaiutin ja johon on tallennettu etukäteisilmoittautumisten perusteella laadittu äänestyslupattelo.

6. Lähikokouspaikalla on aiheellista olla kaksi henkilöä, joista toinen jakaa näyttönsä etäosallistujille ja hallinnoi puheenjohtajana kokousmateriaalia, toinen on osallistujana etäkokouksessa ja seuraa etäosallistujien kommentteja tai puheenvuoropyyntöjä. Näin etäkokoukseen osallistujien puheenvuoropyynnöt tulevat nopeasti ja oikeassa järjestyksessä huomioiduksi.
7. Puoli tuntia ennen kokouksen alkua avataan etäyhteys ja tarkistetaan yhteyksien toimiminen. Etäosallistujan henkilöllisyyden tarkistaminen ei useimmiten ole tarpeellista, mutta se voidaan tarvittaessa tehdä pyytämällä osallistujaa aktivoimaan tietokoneensa kamera ja näyttämään esimerkiksi ajokorttinsa kokouksen järjestäjille.
8. Kokouksen alussa sovitaan käytännöt puheenvuoron pyytämiseksi ja äänestyksille. Etänä osallistuvat äänestävät lähettämällä äänensä ääntenlaskijan sähköpostiosoitteeseen tai puhelimeen tekstiviestinä.
9. Jos äänestys tapahtuu suljettuna lippuäänestyksellä, ääntenlaskija kirjaa sähköpostitse tai tekstiviestinä annetut äänet samanlaiselle äänilipukkeelle, kuin paikan päällä on käytössä.

Etäkokouksia mahdollistavia ilmaisia ohjelmia on useita. Osaa voi käyttää suoraan nettiselaimen kautta, jotkut voivat edellyttää sovelluksen lataamisen koneelle.

Mikäli osakaskunnat haluavat jatkaa etäkokouksien pitämistä poikkeuslain päätyttyä, täytyy osakaskunnan muuttaa sääntöjään. Kalatalouden Keskusliitto on laatinut uudet mallisäännöt, jotka sisältävät ns. ”etäkokouspykälän”. Mallisäännöt ovat nähtävissä Kalatalouden Keskusliiton internetsivuilla. Mahdollinen sääntömuutos kannattaisi käsitellä jo seuraavassa vuosikokouksessa. Sähköisen osallistumismahdollisuuden järjestäminen kokouksiin on hyvä keino värvätä nuorta sekä kauempaa asuvaa väkeä mukaan osakaskuntatoimintaan.